

gode muligheder for at undgå risikofyldte situationer i arbejdsmiljøet gennem arbejdsmiljøbeskyttelseslovgivning.

5.6. Det foreslås også, at loven – i modsætning til direktivet – skal omfatte *fast ejendom*. Det vil kunne medføre kunstige og urimelige sondringer, såfremt fast ejendom undtages fra lovens område, når andre komplicerede produkter såsom fly og skibe omfattes af produktbegrebet. Forslaget giver mulighed for at træffe foranstaltninger for at imødegå farer ved fast ejendom i tilfælde, hvor der ikke i øvrigt er hjemmel hertil. Fast ejendom er dog i betydeligt omfang dækket af bestående lovgivning, og en egentlig kontrol af fast ejendom efter produktsikkerhedsloven vil formentlig kun være hensigtsmæssigt og påkrævet, når der foreligger en konkret og påviselig fare ved ejendommen. Der henvises i øvrigt til bemærkningerne til § 3.

5.7. Pligten til at sørge for, at produkter er sikre, påhviler primært *producenter* og *distributører*. Om forståelsen af begreberne *producent* og *distributør* henvises til bemærkningerne til §§ 4 og 5. Producenter og distributører har pligt til at sikre sig, at de kun producerer og bringer sikre produkter på markedet, at give fornødne vejledninger og træffe egnede foranstaltninger for at undgå ricisi. Eventuelt skal de sørge for, at produktet trækkes tilbage fra markedet. Det er således i første omgang de erhvervsdrivendes pligt til selv at sørge for, at produkter er sikre. Erhvervslivet har også selv en åbenlys interesse i at afværge ricisi, og erfaringen viser, at erhvervslivet gør det frivilligt. En erhvervsdrivende, der fortsat skal operere på markedet, vil ikke i længden kunne tåle den negative omtale, som produktulykker giver anledning til. Om det nærmere indhold af de erhvervsdrivendes pligter henvises til bemærkningerne til §§ 8 og 9.

5.8. En produktsikkerhedslov kræver imidlertid også effektive *sanktions-* og *indgrebsmuligheder*, når de erhvervsdrivende ikke selv er i stand til eller vil opfylde lovens formål.

Direktivet kræver, at kontrolmyndighederne får mulighed for på et hvilket som helst tidspunkt at foretage egnede produktundersøgelser og udtage prøver af et produkt. Myndighederne har således indgrebsmuligheder såvel forud for, som efter et produkt er bragt i omsætning. Dette er vigtigt, da produkters farlighed ofte først opdages efter de er bragt ud i omsætning, i visse tilfælde også selv om de oprindeligt blev markedsført som sikre produkter. Lovforslaget indeholder i overensstemmelse hermed

mulighed for, at kontrolmyndigheden kan *udtage prøver, foranstalte undersøgelser, samt give påbud og forbud* hvad enten produktet er bragt i omsætning eller ej.

5.9. Når kontrolmyndigheden skal vurdere, hvilke indgreb, der kan pålægges, må der foretages en afvejning mellem på den ene side den *nytteværdi*, der er knyttet til produktet eller tjenesteydelsen, og på den anden side produktet eller tjenesteydelsens *skaadeevne*. Helt grundlæggende gælder, at kontrolmyndigheden må vælge det tiltag, som med den mindste ressourceindsats når målet, nemlig at forebygge skade. Dette medfører således, at sikkerhedskravene ikke må blive mere vidtgående end formålet tilsiger. Som udgangspunkt skal der en ringere faregrad til for, at myndighederne kan udstede forskrifter med sikkerhedsbestemmelser om advarsler mv., hvorimod forbud mod at bringe et produkt i omsætning eller udføre en tjenesteydelse kun kan nedlægges, hvis der til produktet eller tjenesteydelsen er knyttet en ikke ubetydelig fare for skade, og andre sikkerhedsbestemmelser må anses for utilstrækkelige. Skaadeevnen bør som udgangspunkt vurderes på baggrund af, hvad der kan anses for at være en normal og rimelig benyttelse af et produkt af den pågældende art. Ikke blot sædvanlig brug bør indgå i vurderingen, men der vil efter omstændighederne også kunne lægges vægt på forudseeligt misbrug eller forkert brug af produktet, navnlig hvis målgruppen for produktet er en særlig sårbar gruppe, som fx. børn.

5.10. Selv om overtrædelse af produktsikkerhedsloven i mange tilfælde kan betyde, at der opstår et *civilretligt krav* på fx. tilbagebetaling af købesummen, eller der er grundlag for et erstatningskrav, griber lovforslaget ikke ind i de civile retlige sanktionsmuligheder. Der vil således ikke efter lovforslaget være mulighed for at pålægge en erhvervsdrivende at betale købesummen tilbage i tilfælde, hvor produktet tilbagekaldes, eller betale erstatning i tilfælde af, at et produkt forvolder skade på person eller ejendom. Afgørelsen af, om der er grundlag for hæveadgang, ugyldighedsindsigelse eller erstatningsansvar, må træffes efter formuerettens almindelige regler, herunder om ansvar for farlige egenskaber efter reglerne i produktansvarsloven eller om mangelsbeføjelser efter købeloven. Spørgsmålet om *tilbagekøb* og *reklamations- og forældelsesregler* er indgående behandlet i Betænkning nr. 1256, s. 115-122. Et flertal i udvalget fandt, at en regulering på dette område, der griber dybt ind i aftalefriheden på formuerettens område, faldt uden for udvalgets kommissorium og bør ske i en samlet civilretlig sammenhæng. I øv-